

Oppermann: Jeg kan ikke have Meget at tilføie til det, der blev anført af den ærde Rigsdagsmand for Sorø Amts anden Valgrede (Alberti) angaaende Udvalgets Fleertals Hensætning om Salget af Sorø Akademies Skove; jeg hører til dette Fleertal, skjøndt jeg egentlig hørte til Mindretallet. Jeg skal imidlertid ikke her prøve paa at indlade mig paa dette Spørgsmaal i dets Heelhed; jeg skal kun bemærke, at Tidspunktet for Diebliffet ikke er heldigt for Salg af Skove, da de senere Aar, saavidt jeg veed, allevegne her i Landet have medført en Dalen i Skovindtægterne, ikke blot paa Grund af, at Brændpriserne ere lavere, men ogsaa, fordi der er bygget langt mindre end i de foregaaende Aar. Denne Dalen i Indtægterne maa man imidlertid ikke lægge for stor Vægt paa; thi det Materiale, som ellers skulde have været solgt, er naturligviis tilstede i Skovene. Jeg skal, som sagt, ikke nærmere gaae ind paa de specielle Omstændigheder, der bevirke, at Sorø Akademies Skovbrug er dyrere end andetsteds, thi dette beroer paa Omstændigheder, som det ikke ligger i Skovbestyrelsens Magt at forandre.

N. Sage: Det Tidspunkt, der skulde være gunstigt for at sælge Skove eller Landeieendomme, der tilhøre det Offentlige, troer jeg aldrig vil indtræffe. Vi have havt bestandige anbefalinger fra Finantsudvalget om at sælge sige Eiendomme og derved formere Formuen for vedkommende offentlige Stiftelse, men det er endnu aldrig lykkedes. Naar Priserne have været paa det Høieste, saa har man svaret os, at det var muligt, de kunde blive endnu høiere, og naar Priserne gaae ned igjen, saa siger man, nu er det altfor ugunstigt et Tidspunkt, vi maa afvente bedre Tider. Jeg har deeltaget i denne Indstilling til Thinget om at forsøge Salg af Sorø Akademies Skove, ligesom jeg har deeltaget i alle disse til Dato unyttige Indstillinger, der ere gjorte her i Thinget. Det ærde Medlem fra Sorø (Alberti), der er Sorøes specielle Ven, vil sælge selve Hovedgaardene i Forbindelse med Skovene. Det vil være i de Herrens Grindring, at vi have været lige paa Grændsen til at faae solgt en af Hovedgaardene, men enten var Tiden altfor ugunstig eller alt-

for gunstig, ligemeget, solgt blev den ikke. Nu har jeg ikke det Allermindste imod, at man beholder Skovene og alle Hovedgaardene og den hele overordentlig kostbare Administration, dersom man gaaer ud fra, at Sorø Akademi skal betragtes som en privat Eier, der som grand seigneur lever paa sine Godser og er tilfreds med 2 pCt. istedetfor 4 pCt.; men dersom det skal betragtes som en offentlig Institution, paa hvilken der gjøres betydelige Krav baade fra den ene og fra den anden Side, og jeg tør næsten tilføie, skal man handle i afbøde Holbergs Land, som jo har viist sig som en meget god Finantsmand, saa maa man vistnok sælge disse Eiendomme, naar man derved kunde formere sin Indtægt med efter min Mening c. 100 pCt. Skolen og hvad dertil hører vil ligesaagodt kunne bestaae, enten der er Godsvæsen eller Skovvæsen med, jeg gjentager det, en overordentlig kostbar Beskyrelse af Samme; det vil efter min Mening ikke have den mindste Indflydelse paa Sorø Akademies egentlige Formaal. Skulde man nu komme til den Erkjendelse, at det var bedre, at Sorø Akademi havde, lad os sige 4 pCt. istedetfor 2 pCt. af sine Penge, saa vilde man jo ogsaa søge at tilveiebringe denne større Indtægt ved at stille Sorø af med det hele Skovvæsen og Fordebrugsvæsen, som der jo ikke strengt taget kan siges at høre til Skolen. Naar der er angivet en Indtægt af ca. 4 Rd. pr. Td. Land Skov, saa er det vistnok temmelig høit regnet, men hvor gunstige end Conjuncturerne for Diebliffet ere, saa skulde jeg dog troe, at man efter de Priser, der ere bekjendte her i Landet, vilde kunne opnaae det Dobbelte af den Værdi, Eiendommen repræsenterer. Jeg skal ikke videre gaae ind paa denne Sag, det er upaatvilelig et unyttigt Emne at omtale, men da der er fremhævet som Grund til, at man ikke burde sælge nu, at Tiderne ere ugunstige, har jeg villet gjøre opmærksom paa, at de for Salget gunstige Tider neppe nogeninde ville indtræffe.

Høgsbro: Jeg tillod mig ved 1ste Behandling at omtale forskjellige Veie, ad hvilke der efter min Mening kunde gjøres Fremstribt med Hensyn til Folkeoplysningen. Jeg har